



ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-17
12.12.2014

Прем'єр-міністру України
ЯЦЕНЮКУ А.П.

Шановний Арсенію Петровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Дубневича Я.В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 12 грудня 2014 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: на 5 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН



НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
ДУБНЕВИЧ ЯРОСЛАВ ВАСИЛЬОВИЧ

79026, м. Львів, вул. Лазаренка, 1, тел./факс: (032) 238 38 13, dubnevych.yaroslav@gmail.com

Вих. № 1 від 02.12.2014 р.

Прем'єр-міністру України
Яценюку А.П.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Про доопрацювання та внесення доповнень до
Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали
незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали
безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення*

Шановний Арсенію Петровичу!

З квітня 2014 року на Сході України проводиться Антитерористична операція із залученням Збройних сил України проти незаконних збройних формувань Донецької і Луганської «народних республік», визнаних терористичними організаціями. Поступово протистояння переросло у повноцінний воєнний конфлікт між Україною і Росією, оскільки підрозділи Збройних сил Росії діють як з території Російської Федерації, так і безпосередньо на території України.

Відповідно до Закону України «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (щодо розширення кола осіб, що є учасниками бойових дій), учасниками бойових дій визнаються військовослужбовці, "які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, брали участь в АТО, забезпеченні її проведення, а також працівників підприємств, установ, організацій, які залучались до участі в антитерористичній операції, у порядку, встановленому законодавством".

Однією з найактуальніших проблем є отримання статусу учасника бойових дій. 20 серпня 2014 р. Кабінет Міністрів України ухвалив постанову № 413, якою затвердив Порядок надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення (далі - Порядок). Крім офіційного визнання, статус учасника бойових дій дає право на низку соціальних і матеріальних пільг, зокрема знижку на комунальні платежі, безоплатне медичне забезпечення, в тому числі ліки, обстеження й лікування, проїзд у транспорті, санаторно-курортне забезпечення.

До мене як народного депутата України неодноразово звертаються військовослужбовці щодо отримання статусу учасника бойових дій.

Одним із таких заявників є [REDACTED] котрий у підтвердження надав копію довідки № [REDACTED] виданої т.в.о. командира військової частини польової пошти [REDACTED] за місцем вимоги. Однак, дана довідка не відповідає зразку зазначеної у додатку 1 до постанови Кабінету Міністрів України № 413 від 20 серпня 2014 р.

Складається ситуація, коли військовослужбовці, котрі боронять нашу державу від початку ведення АТО, а це від квітня 2014 року, у зв'язку із прийняттям затвердженого зразка довідки, повинні знову їхати, у більшості випадків за кількасот кілометрів від місця проживання, у військову частину, щоб написати рапорт на видачу довідки, яку їм вже видавали до набрання чинності Порядку.

Згідно п. 6 даного Порядку, командири військових частин у місячний строк після завершення особами виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення зобов'язані подати на розгляд комісії довідки за формою згідно з додатком 1 та документи, які є підставою для надання особам статусу учасника бойових дій.

Проте, у Порядку не визначено, що саме розуміти під «після завершення особами виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення». Адже, велика кількість військовослужбовців зазнала поранень під час виконання бойових завдань у зоні АТО. В багатьох випадках характер поранень є таким, що не дає змоги повернутися в стройову частину і далі виконувати обов'язок військової служби. З моменту такого поранення, а власне з моменту завершення виконання завдань антитерористичної операції, в багатьох випадках місяць уже давно минув, і як діяти у такому випадку військовослужбовцям теж не зазначено.

Як передбачає Порядок, подані командирами (начальниками) військових частин (органів, підрозділів) або іншими керівниками установ документи, які є підставою для надання особам статусу учасника бойових дій, розглядають комісії, утворених у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади чи інших державних органах (далі - комісія), у підпорядкуванні яких перебували військові частини (органи, підрозділи), установи та заклади, в складі яких проходили службу чи працювали особи.

Після вивчення документів, комісії передають їх на розгляд міжвідомчій комісії, яка у місячний строк з дня надходження документів приймає рішення щодо надання статусу учасника бойових дій, про що інформує комісію.

Однак, у Порядку не вказано встановленого терміну на вивчення і розгляд матеріалів про визнання учасників бойових дій комісіями, утворених у міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади чи інших державних органах, лише зазначається, що «в разі відсутності підстав, які підтверджуються документами, повертають їх до військових частин (органів, підрозділів), установ, закладів з метою подальшого доопрацювання».

Не визначення у Порядку строку розглядів документів комісіями фактично створює підґрунтя для зволікання з розглядом документів осіб, що брали участь в АТО. Цілком можливі ситуації, коли комісія щоразу виявлятиме помилку в документах однієї й тієї ж людини і відправлятиме їх на доопрацювання у військову частину.

З огляду на те, що згідно п. 2 постанови № 413 від 20.08.2014 р. Кабінет Міністрів України постановив Міністерству соціальної політики, Державній службі у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції разом із заінтересованими органами виконавчої влади створити єдиний реєстр учасників антитерористичної операції, постає питання стосовно доцільності перевірки документів двома комісіями. Створення єдиного реєстру учасників АТО передбачає, що Державна служба у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції вже перевірятиме списки учасників, подані та вивірені командирами частин. А так виходить, що законом насправді встановлено чотири рівні перевірки документів особи, яка претендує на статус учасника бойових дій, а саме: внутрішня перевірка при формуванні списків та видачі довідок учасника АТО командирами військових частин; перевірка списків при формуванні єдиного реєстру Державною службою у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції; перевірка документів комісією при відповідних міністерствах; перевірка документів міжвідомчою комісією.

Міжвідомча комісія, яка згідно з п. 5 Порядку утворюється Державною службою у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції із включенням до її складу фахівців Міноборони, МВС, Національної гвардії, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Адміністрації Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецтрансслужби, Управління державної охорони, Адміністрації Держспецзв'язку, ДСНС, ДПітС, військових формувань, абсолютно здатна ухвалити виважене об'єктивне рішення. Особливо, якщо на момент засідання міжвідомчої комісії уже буде сформовано єдиний реєстр учасників АТО і командири частин передадуть до комісії власні списки учасників АТО й відповідні документи на підтвердження. Наявність одного органу ухвалення рішення:

- а) прискорить процедуру надання статусу учасника бойових дій;
- б) зекономить адміністративно-людський ресурс міністерств і відомств;
- в) зменшить імовірність штучного затягування процесу маніпуляціями з документами.

У другому абзаці пункту 8 Порядку зазначається, що особі може бути відмовлено у наданні статусу учасника бойових дій, проте не вказано на яких підставах, що може наводити на думку про непрозорість механізму надання статусу учасника бойових дій.

У разі відмови надати статус учасника бойових дій питання про надання особі зазначеного статусу може повторно виноситися на розгляд міжвідомчої комісії за рішенням Міністра соціальної політики. Проте ні порядку подачі клопотання або звернення міністру, ні строків його розгляду не передбачено. Пересічному військовослужбовцю, який не має досвіду спілкування з органами державної влади, скласти таке звернення без чітко окреслених правил і процедури буде фактично неможливо.

Також у п. 9 Порядку не вказані терміни вручення посвідчення учасника бойових дій і нагрудний знак особам, яким надано статус учасника бойових дій.

Відповідно до ч. 3 ст. 19 Закону України «Про статус народного депутата України», народний депутат має право ознайомитися з будь-якою конфіденційною та таємною інформацією з питань депутатської діяльності.

Відповідно до ч. 5 ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», Президент України, керівники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, до яких звернуто запит, зобов'язані повідомити народного депутата України у письмовій формі про результати розгляду його запиту у п'ятнадцятиденний строк з дня його одержання або в інший, встановлений Верховною Радою України, строк.

Відповідно до вищезазначеного та керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України»,

ПРОШУ:

1. Утворити робочу групу для опрацювання змін і доповнень до Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення:
 - 1) забезпечити визнання чинним доказом участі військовослужбовця в АТО довідки, що видавалася командиром частини та затверджувалася печаткою до набрання чинності Порядку;
 - 2) визначити зміст поняття «місячний строк після виконання завдань антитерористичної операції»;
 - 3) встановити порядок інформування військовослужбовців про подання на розгляд комісії документів про їх участь в антитерористичній операції для надання статусу учасника бойових дій;
 - 4) встановити чіткі строки розгляду документів та ухвалення рішення комісіями з моменту подання довідки учасника АТО та документів командиром частини, а також з моменту поданням документів військовослужбовцями самостійно;
 - 5) забезпечити прискорену та спрощену процедуру розгляду матеріалів осіб про визнання учасників бойових дій одним органом – міжвідомчою комісією;
 - 6) сформулювати критерії відмови в наданні статусу учасника бойових дій;
 - 7) забезпечити видачу посвідчення учасника бойових дій відповідними органами без необхідності звернення військовослужбовця по таке посвідчення;
 - 8) визначити терміни вручення посвідчення учасника бойових дій і нагрудний знак особам, яким надано статус учасника бойових дій.
2. Доручити міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади та іншим державним органам розробити єдині для всіх військ та з'єднань, в тому числі і добровольчих, Методичні рекомендації щодо підготовки документів, які є підставою для надання особам статусу учасника бойових дій разом із зразками всіх необхідних листів та провести відповідну роз'яснювальну роботу.

3. Доручити Міністерству соціальної політики розробити нормативно-правовий акт, який передбачатиме покроковий механізм повторно внесення на розгляд міжвідомчої комісії питання про надання особі статусу учасника бойових дій.
4. Доручити Секретаріату Кабінету Міністрів внести відповідні зміни і оформити додатками усі розроблені Методичні рекомендації міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та інших державних органів до постанови Кабінету Міністрів України № 413 від 20 серпня 2014 р.
5. Проінформувати мене за результатом розгляду даного запиту.

З повагою,
народний депутат України



Ярослав Дубневич

п. 3/8